

REZUMATUL TEZEI DE ABILITARE

Teza de abilitare cu titlul „Valențele modelatoare ale Educației fizice și Sportului” cuprinde prezentarea activității desfășurate pe plan academic, didactic și de cercetare începând cu anul 2008, anul obținerii titlului de doctor, ca urmare a susținerii tezei cu titlul *Reprezentarea socială a violenței în sport. Focalizare pe spectatorii sporturilor de echipă.*

Prima parte a tezei de abilitare cuprinde exemple de lucrări experimentale și teoretice realizate în principal în vederea dobândirii de noi cunoștințe asupra bazelor fenomenelor și faptelor observabile cu focalizare pe direcțiile de dezvoltare importante, formative ale domeniului, aspecte care-l evidențiază. Cele prezentate fac trimitere la o bază largă de cunoaștere care va permite rezolvarea unor enunțuri sau concretizarea oportunităților din viitor. Cercetarea fundamentală analizează proprietăți, structuri și relații pe baza cărora se formulează și se pun la încercare ipoteze, teorii sau legi ce vor dezvolta domeniul Științei sportului și al educației fizice.

Practic, structura tezei are la bază simbolul, element central al reprezentării sociale, cea care generează cunoașterea și explică apariția actului motric, formă de energie care se transformă în performanță.

Astfel, prima alegere, cu valoare de simbol, este terenul de joc ca fundament al reprezentărilor sociale, de cunoaștere, din perspectiva teoriei sportive și a practicii speciale cu privire la reprezentările fenomenelor din câmpul sportului, și din perspectiva simbolurilor și metaforelor în fluxul imagistic sportiv. Valoarea educației fizice și a sportului stă în relațiile pe care acestea le crează între protagoniștii lor și consumator, între creatorii de spectacol și nu în final dintre un profesor de educație fizică și sport / antrenor / kinetoterapeut și elev / sportiv / pacient.

Cel de-al doilea capitol al tezei de abilitare, *Direcții aplicative de cercetare*, cuprinde rezultatele studiilor și cercetărilor pregătite prin intermediul cercetării fundamentale. Cercetarea aplicată, în acest context, are rolul de a determina utilizările posibile ale rezultatelor cercetărilor fundamentale, fie pentru stabilirea metodelor sau mijloacelor noi, permițând atingerea obiectivelor determinate. Rezultatele cercetărilor aplicate au la bază un produs unic, de operații, de metode sau de sisteme. Rezultatele acestor cercetări, cunoștințele, informațiile obținute sunt adesea inimitabile.

EDUCARE - construcție sportivă prin dezvoltarea eului, abordează latura educativă, formativă a educației fizice și sportului, valențele sale pozitive în relația cu

omul, obiect și subiect al domeniului. Din punct de vedere etimologic, termenul formal, pe care se organizează disciplina Educația fizică își are originea în latinescul formalis care înseamnă organizat, oficial și în acest sens:

- educația sportivă formală reprezintă educația oficială – totalitatea activităților și a acțiunilor pedagogice desfășurate și proiectate instituțional (în grădinițe, școli, licee, universități, centre de perfecționare etc.), în cadrul sistemului de învățământ, în mod planificat și organizat pe niveluri și ani de studii, având finalități educative:
- educația formală prin educația fizică presupune asimilarea sistematică și organizată a cunoștințelor din diferite domenii de interes cultural-științific, practic și tehnologic,
- educația sportivă formală acceptă folosirea cunoștințelor din diferite domenii în vederea dezvoltării personale și a inserției optime în viața activă a societății,
- educația formală prin educația fizică conduce către formarea și stimularea capacităților intelectuale și aptitudinale, a priceperilor și deprinderilor, a atitudinilor și convingerilor,
- educația formală presupune înzestrarea individului cu metode și tehnici de muncă intelectuală și dezvoltarea, pe cât posibil, a inteligenței sociale și emoționale.

Educația fizică și sportul asigură sinergia dintre învățarea formală, non-formată și informală, în sensul deschiderii învățământului înspre influențele educative non-formale și informate și găsirea modalităților optime de articulare între acestea.

PERFORMANȚĂ - rolul reprezentărilor sociale în descifrarea realității sportive, completează valoarea componentei educației generale, educația fizică, cu focalizare pe noile orientări postmoderniste în activitatea sportivă. Se postulează largirea sferei de aplicabilitate a conținuturilor și a dezideratelor educației formale, în sensul cuprinderii și a următoarelor finalități, realizabile printr-o strânsă corelare cu celelalte forme ale educației:

- stimularea și dezvoltarea capacităților cognitive complexe (gândirea divergentă, gândirea critică, gândirea laterală - capacitatea de a privi și a cerceta lucrurile în alt mod, de a relaxa controlul gândirii);
- formarea și dezvoltarea inteligențelor multiple, prin capacități specifice
  - formarea și dezvoltarea inteligenței lingvistice:
    - implică sensibilitatea de a asculta, de a vorbi și de a scrie,
    - include abilitatea de a folosi efectiv limba pentru a se exprima retoric, include abilitatea de a comanda,
  - formarea și dezvoltarea inteligenței logice-matematice:

- constă în capacitatea de a analiza logic problemele de mișcare,
- de a realiza operații matematice în gândirea din timp și
- de a investiga științific sarcinile în funcție de timp,
- de a face deducții după trecerea timpului,
- formarea și dezvoltarea inteligenței spațiale:
  - se referă la capacitatea, potențialul de a recunoaște și a folosi patternurile spațiului,
- formarea și dezvoltarea capacității de a crea reprezentări nu doar vizuale,
- formarea și dezvoltarea inteligenței interpersonale:
  - capacitatea de a înțelege intențiile, motivațiile, dorințele celorlalți, creând oportunități în activitatea colectivă,
- formarea și dezvoltarea inteligenței intra-personale:
  - capacitatea de autoînțelegere,
  - autoapreciere corectă a propriilor sentimente, motivații, temeri,
- formarea și dezvoltarea inteligenței naturaliste:
  - face omul capabil să recunoască, să clasifice și să se inspire din mediul înconjurător,
- formarea și dezvoltarea inteligenței morale, preocupată de reguli, comportament, atitudini.

REEDUCARE - conceptele re-structurării eului prin activități psihomotrice, atinge latura educării complete, bazându-se pe valoarea psihomotricității de a echilibra, de a îmbogăți cu sensuri multiple viața omului.

Articolele care stau la baza acestui subcapitol surprind legătura complexă dintre activitate și reprezentare, dintre produs și imagine, pentru că suntem în aria psihomotricității, a legăturii dintre psihic și corp, a explicațiilor privind reconstruirea eu-lui în cazul în care el se dezechilibrează.

Aspectele privind potențialul reeducativ al activităților motrice sunt extrem de importante, îndeosebi datorită extinderii și utilizării pe scară largă a acestora, în instituții care se ocupă de sănătatea individului. De altfel, în această direcție de cercetare se constată paradoxul: acțiunea socială, în general, respectiv utilizarea exercițiului fizic în recuperarea neuromotorie, a depășit cercetarea educațională. Aceasta reprezintă viziunea Abalașei

---

Beatrice privind *conceptele restructurării eului* în contextul unei paradigme asupra educării / reeducării contemporane, concretizată într-o TEZA DE ABILITARE.

Aceste argumente, pentru conturarea unei direcții de cercetare, pentru care pledăm și pe care o susținem, fixează stabilirea unor standarde de calitate complexe pentru abordarea domeniului Științei sportului și educației fizice, interacțiunea între științe și efectele interdisciplinarității, caracteristicile și tipologia metodelor utilizate în procesul de formare al individului, sunt teme care m-au preocupat.

ABSTRACT OF THE HABILITATION THESIS

The habilitation thesis titled “The Modelling Valences of Physical Education and Sports” comprises an outline of my academic, didactic, and research activity starting with 2008, (the year I obtained the PhD, after defending the thesis “The Social Representation of Violence in Sport. Focus on the Spectators of Team Sports”).

The first part of the habilitation thesis includes examples of experimental and theoretical works drafted up mainly in order to acquire new knowledge concerning the foundations of phenomena and observable facts, by focusing on the important, formative directions of the field and on aspects that highlight this field. The aforementioned aspects relate to a wide basis of knowledge, which will allow the solving of utterances or the concretization of future opportunities. The fundamental knowledge analyzes features, structures, and relationships based on which we formulate and test hypotheses, theories, or laws that will develop the field of the science of sport and of physical education.

Practically, the structure of the thesis is based on the symbol – the central element of social representation – that generates knowledge and explains the emergence of the motor act, (a form of energy that transforms into performance).

Hence, the first choice – with a value of symbol – is the playing field as a fundament of social representations, of knowledge, (from the perspective of sports theory and of social practice regarding the representations of sports phenomena and from the perspective of the symbols and of the metaphors in the sports imagistic flow). The value of physical education and of sport relies in the relationship that it creates between their protagonists and the consumer, between show creators and not least between a physical education and sport teacher, a sports coach / trainer/ kinesiotherapist and a student / athlete / patient.

The second chapter of the habilitation thesis, *Applicative Research Directions*, comprises the results of studies and researches prepared through the fundamental research. Applied research, in this context, has the role of determining the possible uses of fundamental research findings, or of determining the new means or methods, thus allowing us to attain the desired purposes. The results of applied researches are based on a unique product of operations, methods, or systems. The results of these researches, the knowledge, and information obtained are often inimitable.

EDUCATION – sports construction by developing the self approaches the educative, formative side of physical education and sport, its positive valences in the

relationship with man, who represents the subject and the object of the field. From an etymological perspective, the underlying formal term for the discipline of Physical Education originates in the Latin *formalis*, (which stands for organized, official). In this respect:

- formal sports education represents the official education – it comprises all pedagogical activities and actions institutionally designed and conducted (in kindergartens, schools, high schools, universities, training centres, etc), within the education system, planned and organized by levels and years of study, with educative finalities:
- formal education through physical education involves the systematic and organized assimilation of knowledge within various field of a cultural scientific interest, practically and technologically,
- formal sports education accepts the use of knowledge within various fields, for personal development and for an optimal insertion in the active life of the society,
- formal education through physical education leads to the formation and stimulation of intellectual and aptitude capacities, of abilities and skills, of attitudes and beliefs,
- formal education involves endowing an individual with intellectual work methods and techniques and the development of social and emotional intelligence as much as possible.

Physical education and sport ensures the synergy between formal, non-formal, and informal education, because it opens education towards the non-formal and informal educative influences, thus finding optimal articulation methods between them.

PERFORMANCE – the role of social representations in deciphering sports reality completes the value of physical education as a component of general education, by focusing on the new postmodernist orientations in sports activity. I argue for a broader applicability sphere for contents and desiderata of formal education, which should also comprise the following finalities, attainable in a close correlation with the other forms of education:

- stimulating and developing complex cognitive capacities (divergent thinking, critical thinking, lateral thinking – the capacity of looking at and researching things in another way, of relaxing thought control);
- forming and developing multiple intelligences through specific capacities
  - forming and developing linguistic intelligence:

- it involves the sensibility of listening, talking, and writing,
- it includes the ability of using language effectively to express oneself rhetorically; it includes the ability of commanding,
- forming and developing logical-mathematical intelligence:
  - it consists in the capacity of analyzing logically movement-related problems,
  - of conducting mathematical operations in temporal thinking and
  - of investigating scientifically tasks depending on time,
  - of making deductions over time,
- forming and developing spatial intelligence:
  - it refers to the capacity, the potential of identifying and of using space patterns,
- forming and developing the capacity of creating representations, (not only visual),
- forming and developing interpersonal intelligence:
  - the capacity of understanding the intentions, motivations, and wishes of others, thus creating opportunities in collective activity,
- forming and developing intrapersonal intelligence:
  - the capacity of self-understanding,
  - correct self-assessment of feelings, motivations, and fears,
- forming and developing naturalist intelligence:
  - it enables man to identify, classify, and get inspiration from the environment,
- forming and developing moral intelligence, by focusing on relationships, rules, behaviour, and attitudes.

RE-EDUCATION – self-restructuring concepts through psychomotor activities; it touches the area of complete education and it is based on the trait of psychomotricity related to balancing and enriching human life with multiple meanings.

The articles that represent the foundation of this subchapter identify the complex relationship between activity and representation, between product and image, because this is the area of psychomotricity, of the connection between the psyche and the body, of explanations regarding self-reconstruction (should the self be unbalanced).

The aspects concerning the re-educative side of motor activities are extremely important, mostly because they have extended tremendously and they have been widely used in institutions concerned with human health. Furthermore, this particular research direction also entails a paradox: social action in general and the use of exercise in neuromotor rehabilitation have exceeded the frontiers of educational research. This represents the view of Abalașei Beatrice concerning *self-restructuring concepts* in the context of a paradigm of contemporary education / re-education, as featured in the present habilitation thesis.

These arguments for outlining a research direction (for which I plead and which I support) concern the determination of complex quality standards for approaching the field of the science of sports and physical education. The interaction between sciences and the effects of interdisciplinarity, the characteristics and typology of methods used in the process of individual formation are among the topics I have been interested in throughout my research activity.
